

WEINRAUCH KATALIN

Nyári Mikulás

Az öregember ott ült egy kidőlt mérföldkövön a határtól pár méterre. Ruhája tiszta volt, és viseltesen, kopottan is látszott, hogy jó minőségű. Fején soha nem viselt sem kalapot, se sapkát. Fehér üstökét, egész arcát eltakaró mikulásszakállát szabadon markolászta a távoli, még nyáron is hófödte hegyekből idáig kószáló, soha nem pihenő alpesi szél. Az eső elől nem keresett menedéket, ruháját rajta szárította ki a napmelege és a szél. Senki nem ismerte, nem tudták ki ő, honnan jött, miért van ott. Vá-sott tarisznyájának a fedelét terítette rá a betonra, azon ült. A táska hasas fele szabadon lógott le a földig. Onnan vett elő néha egy harapásnyi en-nivalót, meg egy olyanfajta csatos üveget, ami emberemlékezet óta nincs forgalomban, már nem is igen látható, s ebből töltött vizet egy bádog-csuporba. Nem magának. Annak a nagyra nőtt, korcs kuvasznak, aki ott feküdt a lábánál, tapodtat el nem mozdulva mellőle. Kinézetében a kutya furcsamód hasonlított a gazdjára. Meg a viselkedésében is. Akárcsak az öreg, ő is álló nap hallgatott. Nem hallották ugatni, legfeljebb figyelmez-tetően morgott, ha túl közel merészkedett hozzájuk valaki.

A határközeli országútnak ezen a részén elég sűrű a forgalom, sokan járnak át dolgozni a szomszéd országba autóval, biciklin. Egy idő után már ismerősként köszöntötték az embert, aki nem válaszolt, még a fejé-vel sem intett, csak mereven elnézett a messzeségbe. Túl a határzónán nyújtózkodó zöld mezőkön, a kis erdősávon, valahova a látóhatár szé-lét csipkéző kéklő hegyekig. Megszokták, hogy ott van a kicsit habó-kosnak vélt vénség. Lehet, hogy süket, vagy tán siketnéma, találgatták, de igazán nem foglalkoztak vele. Aztán egyszer, egy távolabbi nagy-városból érkező autós megállt tankolni a közeli benzinkútnál. Amíg a kocsí szélvédőjét tisztogatta a benzinkutas, addig benn, a presszóban, a férfi a kávéját szürcsölgetve szóba elegyedett a pultossal. Valahogy felhozódott a határ közelében üldögélő öregember.

Nyári Mikulás... legyintett jóindulattal a fiatal pultos, nem árt sen-kinek... Azon az útjelző kövön üldögél tavasztól őszig, ami három éve dőlt ki, annál a szörnyű balesetnél... Fiatal férfi vezette az autót, vele volt a felesége, kétéves kislánya, az édesanyja és a húga is. A határ túlol-

daláról jöttek hazafelé, a férfi híres zenész volt, úgy mondják, Európa hírvő zongorista... Éppen szólókoncertet adott a szomszédos ország fővárosában. Oda kísérte el a család... Már átértek a mi oldalunkra, amikor egy török vendégmunkásokat szállító, szembejövő kisbusz óriási sebességgel frontálisan beléjük szaladt. Olyan erővel ütköztek, hogy a személyautó rácsavarodott a betonoszlopra és kettétörte. Azóta is ott hever egyik darabja az út mellett... A busz utasai alig sérültek, de az Opelben mindenki szörnyethalt... Vagy fél évre rá, úgy nyár elején jött az öreg... Néha késő őszig elvan, amíg le nem esik a hó... Van, hogy betér hozzánk ivóvízért, de egy szót sem szól senkihez. Biccent és továbbball a kutyájával. Nem tudni róla semmit, olyan, hogy is mondjam csak... olyan jól szituált, kissé ütődött vén csavargó...

A férfi fizetett és a határnak vette az irányt. Az öreget észrevéve lelassított. Talán, ha a barátságos pultos nem beszél róla, vagy ő nem figyel oda, fel sem tűnik neki és nem ismeri meg a lobogó szakállú, őszöreg embert. De így azonnal tudta, kit lát. Mégsem állt meg mellette. Mit mondhatna neki, mit kérdezzen tőle... A temetésen látta utoljára. Amikor a fiát, az ő gyermekkori barátját temették. Meg barátjának a feleségét, kicsi fiát, az édesanyját és gyönyörű fiatal hűgát. Az apán kívül mindenkit, az egész családot... Az ember és kutyája egyszerre fordította fejét a fékező autó felé. Az öreg kihűlt, érzelmek nélküli szemében a felismerés szikrája villant, s hunyt is ki egyazon pillanatban. És az állattal együtt egyszerre néztek el másfelé.

A fiatal férfi megértette a néma üzenetet és csendesen továbbgördült kocsijával. Nem törölte le a könnyeit, hagyta szabadon végigfolyni az arcán. Szeretett volna felülvölteni tehetetlenségében. Visszatolatni, megölelni és valami vigasztalót mondani annak a kilométerkövön üldögélő, a soha nem múló bánat szikláiból épített, s a jó Isten lábáig nyújtózkodó, ember kezével le nem rombolható fal mögé zárkózott öregembernek... A „jól szituált” vén csavargónak, a galambösz Nyári Mikulásnak...

Az ő fergeteges humorú, egykori kedvenc egyetemi tanárának, a jó tollú írónak, irodalomkritikusnak, B.I. bácsinak... De az autó kerekei alatt fogytak a kilométerek, és a távolság egyre csak nőtt közte, meg a mögötte elmaradó emberi fájdalom élő szobra között.